

แมลงสิ่ง คืออะไร?

แมลงสิ่ง *Leptocoris oratorius* (Fabricius) เป็นมวนชนิดหนึ่ง ตัวเต็มวัยมีรูปร่างเพรียวยาว ประมาณ 15 มิลลิเมตร หนวดยาวใกล้เคียงกับลำตัว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล ลำตัวด้านล่างสีเขียว เมื่อถูกรบกวนจะบินหนี และปล่อยกลิ่นเหม็นออกจากต่อมที่ส่วนท้อง ตัวเต็มวัยจะออกหากินช่วงบ่ายๆ และช่วงเช้ามืด และเกาะพักที่หญ้าขณะที่มีแสงแดดจัด เพศเมียวางไข่ได้ 200-300 ฟองในช่วงชีวิต 30-50 วัน วางไข่เป็นกลุ่มมี 10-12 ฟอง เรียงเป็นแถวตรงบนผิวใบข้าวขนานกับเส้นกลางใบ ไข่มีสีน้ำตาลแดงเข้ม รูปร่างคล้ายจาน ระยะไข่ชาน 7 วัน ตัวอ่อนมีสีเขียว แกมน้ำตาล อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และดูดกินน้ำเลี้ยงจากกาบใบข้าวก่อน ต่อมาเป็นตัวเต็มวัยจะเข้าทำลาย เมล็ดข้าวในระยะข้าวเป็นน้ำนมจนถึงออกรวง ตัวอ่อนมี 5 ระยะนาน 25-30 วัน

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยแมลงสิ่ง

ลักษณะการทำลาย

ลักษณะการเข้าทำลาย

แมลงสิ่งเริ่มพบในต้นฤดูฝน และเจริญเติบโตขยายพันธุ์ 1-2 รุ่น บนพืชอาศัยพวกวัชพืชตระกูลหญ้า ก่อนที่จะอพยพเข้ามาในแปลงนาข้าวช่วงระยะข้าวออกดอก แมลงสิ่งพบได้ทุกสภาพแวดล้อม แต่พบมากในน่าน้ำฝนและข้าวไร่ สภาพที่เหมาะสมต่อการระบาด คือ นาข้าวที่อยู่ใกล้ชายป่า มีวัชพืชมากมาย ใกล้นาข้าว และมีการปลูกข้าวหลอมเวลากัน

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยใช้ปากแทงดูดกินน้ำเลี้ยงจากเมล็ดข้าว ระยะเป็นน้ำนม แต่ก็สามารถดูดกินเมล็ดข้าวทั้งเมล็ดอ่อนและเมล็ดแข็ง ให้เมล็ดลีบหรือเมล็ดไม่สมบูรณ์ และผลผลิตข้าวลดลง การดูดกินของแมลงสิ่งไม่ทำให้เป็นรูบนเปลือกของเมล็ดเหมือนมวนชนิดอื่น โดยปากจะเจาะผ่านช่องว่างระหว่างเปลือกเล็กและเปลือกใหญ่ของเมล็ดข้าว ความเสียหายจากการทำลายของแมลงสิ่งทำให้ข้าวเสียคุณภาพมากกว่าทำให้น้ำหนักเมล็ดลดลง โดยเมล็ดข้าวที่ถูกแมลงสิ่งทำลาย เมื่อนำไปสีจะแตกหักง่าย ข้อสังเกต ถ้ามีแมลงสิ่งระบาดในนาข้าวจะได้กลิ่นเหม็นฉุน

การป้องกันกำจัดทำอย่างไร?

- 1) กำจัดวัชพืชในนาข้าว ต้นนาและรอบ ๆ แปลง
- 2) ใช้สวิงโฉบจับตัวอ่อนและตัวเต็มวัยในนาข้าวที่พบการระบาดและนำมาทำลาย
- 3) ตัวเต็มวัยชอบกินเนื้อเน่า นำเนื้อเน่าแขวนไว้ตามนาข้าว และจับมาทำลาย
- 4) หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวต่อเนื่อง เพื่อลดการแพร่ขยายพันธุ์
- 5) ใช้สารฆ่าแมลง คาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% อีซี) อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบแมลงสิ่งมากกว่า 4 ตัวต่อตารางเมตร ในระยะข้าวเป็นน้ำนม

